

निवेदनंतुतदीयस्यैवसमर्पणंयथाभृत्योराज्ञेसेवादिरूपेणतांबूलादिकमर्पयति तथामयाऽपिसर्वनिवेदितंस्वीकुरुतेत्याह प्राणाइति ॥ ४४ ॥ आत्मनःस्वत्वाभावंप्रपंचयति सेनापत्यंचेति द्वाभ्याम् ॥ ४५ ॥ वस्तेपरिधत्ते अन्नमात्रंकेवलंभुंजतेनतुदानेस्वतंत्राः ॥ ४६ ॥ सत्यपिस्वत्वेसर्वस्वेनापिनगुरोःप्रत्युपकर्तुंशक्यमित्याह यैरिति आत्मवादेऽध्यात्मविचारएकांततोनिश्चयेननिगमिभिर्वेदविद्विस्तेनित्यमनल्पकरुणाः स्वकृतेनैवदीनोद्धरणकर्मणातुष्यंतु कोनामतत्कृतमुपकारंप्रतिस्वयमुपकरोत्युदपात्रमंजलिंविना मयांऽजलिरेवतेभ्योबद्धइत्यर्थः यद्वाविनोदपात्रमुपहासास्पदं

प्राणादाराःसुताब्रह्मन्गृहाश्वसपरिच्छदाः ॥ राज्यंवलंमहीकोशइतिसर्वनिवेदितम् ॥ ४४ ॥ सेनापत्यंचराज्यंचदंडनेतृत्वमेवच ॥ सर्वलोकाधिपत्यंचवेदशास्त्रविदहति ॥ ४५ ॥ स्वमेवब्राह्मणोभुंक्तेस्वंवस्तेस्वंददातिच ॥ तस्यैवानुग्रहेणान्नंभुंजतेक्षत्रियादयः ॥ ४६ ॥ यैरीदृशीभगवतोगतिरात्मवादेएकांततोनिगमिभिःप्रतिपादितानः ॥ तुष्यंत्वदभ्रकरुणाःस्वकृतेननित्यंकोनामतत्प्रतिकरोतिविनोदपात्रम् ॥ ४७ ॥ तआत्मयोगमतयआदिराजेनपूजिताः ॥ शीलंतदीयंशंसंतःखेऽभूवन्मिषतांनृणाम् ॥ ४८ ॥ वैन्यस्तुधुर्योमहतांसंस्थित्याऽध्यात्मशिक्षया ॥ आप्तकाममिवात्मानंमेनेआत्मन्यवस्थितः ॥ ४९ ॥ कर्माणिचयथाकालंयथादेशंयथाबलम् ॥ यथोचितंयथावित्तमकरोद्ब्रह्मसात्कृतम् ॥ ५० ॥ फलंब्रह्मणिविन्यस्यनिर्विषंगःसमाहितः ॥ कर्माध्यक्षंचमन्वानआत्मानंप्रकृतेःपरम् ॥ ५१ ॥ गृहेषुवर्तमानोऽपिससाध्याज्यश्रियान्वितः ॥ नासज्जतेन्द्रियार्थेषुनिरहंमतिरर्कवत् ॥ ५२ ॥ एवमध्यात्मयोगेनकर्माण्यनुसमाचरन् ॥ पुत्रानुत्पादयामासपंचार्चिष्यात्मसंमतान् ॥ ५३ ॥ विजिताश्वंधूमकेशंहर्यक्षंद्रविणंवृकम् ॥ सर्वेषांलोकपालानांदधारैकःपृथुर्गुणान् ॥ ५४ ॥ गोपीथायजगत्सृष्टेःकालेस्वेस्वेऽच्युतात्मकः ॥ मनोवाग्दृत्तिभिःसौम्यैर्गुणैःसरंजयन्प्रजाः ॥ ५५ ॥

प्रत्युपकारेप्रवृत्तोजनानामुपहासास्पदंभवेदित्यर्थः ॥ ४७ ॥ खेअभूवन् आकाशमार्गेणोद्गताः ॥ ४८ ॥ धुर्योमुख्यः अध्यात्मशिक्षयासंस्थितिरेकाग्रतातया आत्मन्यवस्थितःसन्मेने ॥ ४९ ॥ ब्रह्मसात्कृतंब्रह्मण्यर्पितंयथाभवति ॥ ५० ॥ निर्विषंगः कर्मस्वनासक्तः कर्माध्यक्षंकर्मसाक्षिणमुदासीनंमन्वानोऽकरोदितिपूर्वैर्गैवान्वयः नासज्जतेत्युत्तरेणवा ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ अर्चिषिभार्यायाम् ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥